

H. Luebke - kandidat kršćanskih demokratov

Potem ko sta odklonila kandidaturi dr. Erhard in dr. Adenauer, so kršćanski demokrati izbrali za svojega kandidata kmetijskega ministra Luebkea.

BONN, Zah. Nem. — Adenauerjeva kršćansko demokratska stranka je izbrala za svojega kandidata za predsednika republike Heinricha Luebkea.

Volitve predsednika republike bodo 1. jul. Napovedano je, da se bo zvezna skupščina za to zbrala v Zah. Berlinu.

Gospodarski plan kitajskih komunistov že začel šepati

HONG KONG. — Semkaj so prišle iz rdeče Kitajske vesti, da je rdeče časopisje začelo tožiti, da je sedanji gospodarski plan postavil previsoke proizvodne cilje.

Polzvedovalni kolihček

Anton Umek, 6424 Spilker Ave., Cleveland 3, O., išče strica Alojzija Umek, ki je živel nekje v Utah in je prišel v Ameriko pred 50 leti.

Slov. župnišče Our Lady Help of Christians, 594 Manning Ave., Toronto 4, Ont, Canada, išče naslov g. Vilka Lisac, roj 23. maja 1936 v Pirčah v župniji Fara ob Kolpi.

Delno oblačno z malo spremembami v temperaturi. Najvišja temperatura 75, najnižja 50.

Novi grobovi

Anthony A. Perko Po dolgi mučni boleznii je preminul včeraj popoldne na svojem domu na 7609 Vineyard Ave.

Del angleškega delavstva za enostransko končanje preskušanja A-orozja

LONDON, Vel. Brit. — V vrstah Delavske stranke je prišlo do razkola. Med tem ko se stranka uradno ni izjavila proti izdelavi in preskušanju atomskega in vodikovega orožja,

Pretekli teden je namreč Zveza splošnih in občinskih službencev, tretja največja v vsej Veliki Britaniji pozvala Delavsko stranko, naj se zavzame za to, da bo Velika Britanija prenehala izdelovati atomske bombe.

Tisočdvesto ladij "Liberty" črtano iz rezerve

WASHINGTON, D. C. — Ladije tipa Liberty so znane mnogim našim bralcem. Nekateri jih poznajo, ker so na njih potovali kot vojniki v Evropo in nazaj, drugi so se zibali na njih, ko jih je IRO prepeljala v Ameriko kot begunce.

Ladje so bile glavno transportno sredstvo tekom druge svetovne vojne, narodna obramba jih je hotela ohraniti kot strateško rezervo, toda tehnika je razbila ta načrt.

Predstaviški dom izglasoval povišanje podpor veteranom

WASHINGTON, D. C. — Predstaviški dom je izglasoval z 226 proti 34 glasovom predlog za povišanje pokojnin veteranom, ki so za delo nesposobni, pa njihova nesposobnost ni v zvezi z vojaško službo.

Po novem bodo prejemali veterani od \$40.00 do \$90.00 na mesec, njihove vdove od \$25 do \$65, njihovi otroci pa vsak še po \$15 na mesec.

Groze nam novi spori z delom Lat. Amerike

Države Latinske Amerike zahtevajo podpore in posojila pod čim lažjimi pogoji. Washington zahteva strogo nadziranje.

WASHINGTON, D. C. — Naša administracija redno podpira republike Latinske Amerike, je pa pri tem vedno v dvomu, ali naša pomoč res kaj prida zaleže.

Tako trenutno podpiramo Brazilijo, Argentino, Čile, Bolivijo, Kolumbijo in Peru, ki vsem manjka dolarjev, ker več uvažajo kot izvažajo.

Ker fond ni politična ustanova, pri njem ne zaležejo politični ciziri prav nič in republike morajo izpolnjevati obveze napram njemu tudi takrat, kadar je izpolnjevanje obvez zvezano z velikimi gospodarskimi žrtvami.

Varuštvo denarnega fonda jim je začelo tako presaditi, da hočejo zahtevati od naše administracije, naj jih podpira brez ozira na fond.

Na razstavi v Moskvi bomo pokazali tudi tipično ameriško družino

WASHINGTON, D. C. — Na razstavi v Moskvi bomo pokazali ruskemu občinstvu ne samo navadne ameriške hiše in kuhinje, ampak tudi pravo ameriško družino, ki pripada našemu srednjemu stanu.

V Moskvo bo šla družina Jacobs iz Alexandrije, Va.; oče družine je tiskovni uradnik in bo obenem tudi zaposlen v tiskovalnem uradu na razstavi, mati zna dobro rusko; seboj bosta vzela tudi štiri otroke v starosti od 5 let do treh mesecev.

Starše malo skrbi, kako bo tam življenje, otroci te skrbi nimajo in bodo gotovo najbolj prirodno igrali vloge, ki so jim namenjene. Družino bo spremljala tudi visokošolka Jennison, ki bo pomagala materi, kadar se bodo otroci hoteli preveč uveljavljati.

Urad in tiskarna en leden zaprt!

Naročnikom in ostalim čitateljem Ameriške Domovine naznanjamo, da ne bomo izdali lista v 1. tednu julija. Urad in tiskarna bosta torej zaprta vključno od sobote 27. junija do ponedeljka 6. julija.

Dopisnikom in vsem ostalim priporočamo, da vzamejo to vest blagohotno na znanje ter se temu odgovarjajoče ravnaajo.

Razgovori v jeklarski industriji tečejo dalje

NEW YORK, N. Y. — Razgovori med Unijo jeklarskega delavstva in predstavniki jeklarn se nadaljujejo. Unija je želela razgovore z vodstvi posameznih jeklarn, te pa so želele razgovore nadaljevati skupno.

Predsednik Unije jeklarjev David McDonald je v posebnem razgovoru z vodstvi posameznih skim senatorjem v Washingtonu stališče delavstva in baje dokazal, da bi jeklarne lahko povisale delavstvu plače za 40c na uro, pa pri tem dosegle še vedno dobiček, večji kot kdajkoli prej, ne da bi jim bilo treba dvigniti cene jekla.

Irske volitve

DUBLIN, Irska. — Danes je na Irskem volilni dan. Izvolili bodo novega predsednika irske republike. Več kot gotovo je, da bo zmagal sedanji ministrski predsednik in mednarodno znani irski politik de Valera.

Obenem imajo na Irskem tudi plebiscit o spremembi volilnega reda. Od sedaj je veljati tam proporcionalni volilni sistem, ki je omogočil volivne nastope vsem mogočim malim političnim strankam.

Volivni boj je bil izredno miren, zanimanje za volitve in plebiscit minimalno. Narod je na primer pokazal veliko več zanimanja na kongresu abstinentov kot na volilni borbi, kar se politikom zdi za malo.

Zločinci se še zmeraj bojijo luči

NEW YORK, N. Y. — Ko v njujorskem vele mestu stalno zboljšujejo cestno razsvetlavo, mislijo pri tem tudi na tatove, roparje itd. kako bi jim onemogočili njihove posle.

Tako je mestna uprava izbrala 1.197.111 blokov v vseh petih njujorskih predmestjih in jim dala moderno cestno razsvetlavo. Letos so primerjali številu zločincov z zločini 1.197 in ugotovili, da je v teh blokih padlo število ropov, tatvin umorov in podobnih prestopkov za 49%. Število zločincov, ki so jih napravili odrasli, se je zmanjšalo za 19%, število zločincov narejenih po mladini pa za 30%.

RDEČA POLICIJA STRELJA V LJUDSKE MNOŽICE V INDIJI

Policija je po naročilu komunistične vlade v indijski državi Kerala streljala v ljudske množice, pri čemer je bilo doslej najmanj 10 oseb mrtvih, preko 60 pa ranjenih. — Vlada se hoče polastiti nadzorstva nad privatnimi šolami, proti čemur pa je nastopila vsa njena opozicija.

TRIVANDRUM, Ind. — Spor med nasprotniki komunistov in komunistično vlado se je zaostрил do take mere, da je začela že teči kri. Preteklo soboto je policija streljala v množico kakih 3.000 demonstrantov v Ankamali.

Kerala je ena izmed zveznih držav Indije. Ima okoli 13 milijonov prebivalcev, ki žive povprečno boljše od ostalih Indijcev in med katerimi je pismenost večja kot kjerkoli drugod v obširni deželi. Dober del javnih šol je privatna ustanova katoličanov, ki so v tej državi izredno številni, in domačih hindov. Skupno imajo ti okoli 7.000 šol.

Ko se je šola v ponedeljek začela, so ostale privatne šole večinoma zaprte, posebne stavkovne straže pa so šle tudi pred druge javne šole, da bi preprečile pouk tudi tam. Skupine nasprotnikov vlade so prišle demonstrirati pred davčne urade in vzklikale proti vladi.

V Pulluvilli so se dekleta, ki so stražila pred šolo, umaknila, ko se jim ni posrečilo prepričati pouka. Množica je ostala v bližini in šolska upraviteljica je poklicala policijo. Ta je začela v množico streljati, nato pa jo je napadla s sulicami.

Policija streljala v množico reiznzvana?

Komunistične oblasti so v posebni izjavi trdile, da je v Ankamali prišlo do napada, ko je policija skušala prijeti nekega sumljivega moža. Cerkevni zvonovi naj bi začeli zvoniti in množica kakih 3.000 do 5.000 je začela korakati proti policijski postaji.

Boj se nadaljuje Proti komunistični vladi vodi jo borbo Kongresna stranka, katere vodja je Nehru, socialni demokrati in muslimani. Komunistična stranka je prišla na oblast pred dvema leti, ko je izšla kot najmočnejša iz volitev. Ko je dobila na svojo stran še pet neodvisnih poslancev država vne zakonodaje, je imela v tej več-

Iz Clevelanda in okolice

Farni karneval — Jutri se začne pri Mariji Vnebovzeti na Holmes Ave. farni karneval z obilico vsakovrstne zabave. Vsi vabljeni!

Na obisku — Mr. in Mrs. Jim Fatur sta prišla iz Kalifornije na obisk k svojim otrokom in sestram. Stanujeta na 16305 Trafalgar Ave. pri sestri Helen Strauss.

Diplomiral je — Danes je diplomiral na WRU iz knjižničarstva g. Vili Zadnikar z Bayliss Ave. Dobil je "masters degree." V kratkem nastopi službo v mestni knjižnici. Čestitamo!

Iz bolnišnice — Mrs. Rose Kovacic z 1208 E. 175 St. se je vrnila iz Euclid Glenville bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Zadušnice — Jutri ob sedmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Frederika Ubic ob 16. obletnici smrti.

V bolnišnici — George Nagode s Corsica Ave. je srečno prestal operacijo v Euclid Glenville bolnišnici. Leži v sobi št. 502. Obiski so dovoljeni.

Rojstni dan — G. Louis Stavanja z 12818 Nottingham Rd. slavi danes svoj 70. rojstni dan. Čestitamo in mu želimo, da bi dočakal še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Zadušnica — Jutri ob osmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Mathew Znidarsica ob 4. obletnici smrti.

Angleška vlada name-rava povišati podpore cerkvenim šolam

LONDON, Vel. Brit. — V Angliji igrajo zasebne šole, predvsem cerkvene, veliko vlogo, ki jo vpoštevata tudi vlada s tem, da take šole podpira ne glede na versko pripadnost. Sedaj je sklenila, da bo tekom 20 let dajala izreden prispevek v višini \$112.000.000.

Dodatni prispevek bo porabljen za zidanje novih šolskih splotij. Vlada je že izdelala potreben zakonski predlog, ki sta z njim soglasni tako uradna angleška kot katoliška cerkev.

Bodimo pri vsaki vojni previdni in zmanjšujmo itevilo žrtv!

talo je povečal napetost prav v času, ko je prišlo pri razgovorih v Zenevi do popolnega zastoja. Združene države bodo formalno protestirale zaradi napada.

ZENEVA, Šv. — Zahod je pripravil za današnji sestanek zunanjih ministrov, ki se vrši v bivališču angleškega zun. ministra, nov predlog za Zah. Berlin, ki predvideva v bistvu ohranitev sedanjega položaja do sklenitve mirovne pogodbe z Nemčijo.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON, D. C. — Ameriške davkoplačevalce stane vsak dan tri milijone dolarjev samo shramba odvisnih deželnih pridelkov.

MANAGUA, Nik. — Predsednik Louis Somoza je dejal, da ima poročilo, da je vdrla na nikaraguška tla skupina kakih 50 upornikov iz Hondurasa in da se pripravljata na vdor v državo tudi nova uporniška skupina iz Kostarike.

YOKOSUKA, Jap. — Ameriško mornariško patrolno letalo, ki je bilo včeraj nekako 45 milj vzhodno od Koreje napadeno od sovjetskih lovskih letal, je hotelo prav odgovoriti na napad, ko je bila njegova strojnica v repu uničena in strellec ranjen. Letalo se je srečno vrnilo na Japonsko. Komunistični napad na ameriško le-

AMERIŠKA DOMOVINA
 8117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio
National and International Circulation
 Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July
 Publisher: Victor J. Knaut; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
Za Zedinjene države:
 \$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
 \$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece
 Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
 \$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
 \$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months
 Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

No. 119 Wed., June 17, 1959

Kriza v našem poljedelstvu

Ni sezije po zadnji svetovni vojni, da ne bi v njej prišla kaka naša kmetijska panoga v krizo. Tako imamo trenutno veliko krizo v proizvodnji jajc in piščancev. Imamo pa tudi kmetijske panoge, ki so v stalni krizi, kot na primer pridelovanje pšenice, pavole, koruze, lanenega semena itd. in jih mora federacija stalno podpirati. Odkod vse to? Zakaj tako velika nadprodukcija v vseh kmetijskih panogah, stalna ali začasna, ko je vendar še pred par desetletji bila zadrega za zadostne pridelke?

Naš farmer ima že davno za seboj tisto dobo, ko je na kmetiji prideloval vse, kar je bilo potrebno za vzdrževanje družine. Kaj takega obstoja samo še v nekaterih delih Evrope in Azije.

Današnji farmer je omejil pridelovanje samo na nekaj deželnih pridelkov ali pa se je vrgel samo na eno kmetijsko panogo, na primer, vrtnarstvo, sadjarstvo, živinorejo, perutinarstvo itd. Tam pridelava več, kot potrebuje za družino. To proda, da si s tem nabavi to, kar mu je treba imeti za vzdrževanje družine. S spremembo svojega dela se je povezal s trgom in postal odvisen od njega. Ne določa sam cene za svoje blago, določa mu jo trg. S tem je postal odvisen od vseh farmerjev po vsej deželi, od kakovosti njihove obdelovalne zemlje, podnebja, delovne sile, velikosti farm, prometnih daljav. Ta odvisnost farmerjev od narodnega trga postavlja naše poljedelstvo v čisto posebno luč, naš farmer se razlikuje od vsakega drugega po vsem svetu. Značilne zanj so sledeče okolnosti:

Amerika ima plodne zemlje zaenkrat še na pretek. Skoraj noben farmer ne more obdelati vse zemlje, ki jo ima; vsakdo si lahko kupi farmersko zemljo, kajti ponudba je zmeraj večja od povpraševanja. Obilica zemlje jemlje tudi vsak gospodarski in socialni pomen veleposelstvom. Pri nas ne pade nikomur v glavo, da bi govoril o "agrarni reformi", ki igra tako veliko vlogo v vseh drugih državah, kjer je poljedelstvo še močno. Dodati je še treba, da je naša dežela ravna, da gorovje skoraj nikjer ne ovira razvoja kmetijstva.

Odvisnost našega farmerja od trga ga sili na mehanizacijo in racionalizacijo kmetijske proizvodnje. Ako dela sosed s stroji ceneje, mora tudi on sam. Ako sosed rabi umetna gnojila in izbrana semena, jih mora tudi sam, drugače propade.

In končno: delavci so predragi, da bi jih zaposlil celo leto, dočim ima zanje delo samo ob sezoni. Zato se delavci izogibljejo poljskemu delu; ako se ga morajo prijeti, hočejo imeti plače kot v industriji in prometu, kar farmer le težko zmaguje. Vse to sili farmerja, da mora vtakniti v inventar, posebno seme in gnojila veliko več kapitala, kot je vredna njegova zemlja.

V Evropi je stvar popolnoma drugačna. Tam zemlja manjka, tam delavec ne manjka, tam mehanizacija kmetijstva še ni tako napredna, tam kemija in biokemija ne igra še tako velike vloge kot v Ameriki. Ameriški farmer je v primeri z evropskim bolj podoben malemu industrijcu kot kmetu v starem kraju. Zemlja mu je samo del osnovnega kapitala, važnejši del obstoja iz strojne parka. Obrtni kapital je zanj važnejši, kajti mora več vlagati v semena, gnojila, skladišča itd. Povrhu mora pridelovati še tipizirani pridelek, drugače ga ne spravi v denar po tržni ceni. Vse to sili ameriškega farmerja, da neprenehoma računa, kaj se mu spleča in kaj ne.

Žal mu račun pokaže, da dela velikokrat v zgubo. Konkurenca ga ubija; posebno nevarno so mu velike farme v državah, kjer je delavska sila še poceni, podnebje ugodnejše, prometne zveze boljše. Tako je na primer proizvodnja jajc v južnih državah cenejša za 20-25%, velike farme lahko pridelajo pšenico tudi za \$1.10, dočim narastejo stroški na malih in srednjih na 51.50 - \$1.80.

Kako se brani farmer proti trgu, ki mu postaja tako nevaren? Najprej išče postranski zaslužek v industriji, prometu, stavbarstvu itd. Njegovo farmersko delo ga zapostavi samo ob sezoni, drugače je prost in ta čas išče delo izven poljedelstva. Število farmerjev, ki iščejo dodatne zaposlitve, narašča od leta do leta, kmalu ne bo več maledga farmerja, ki ne bi imel kake dodatne zaposlitve.

Na drugi strani se hoče izogniti trgu s tem, da se poveže s kupci njegovega blaga. Farmerski pridelki so postali dandanes na čeli črti industrijske surovine. Skoraj vse, kar pridelava, gre skozi tovarne, predno pride do pravega konsumenta. Zato mnogo industrijskih panog sklepa že kar naravnost s farmerji dolgoročne pogodbe za odjem blaga po stalnih cenah. Kjer se tovarne ne spuščajo v take posle, jih delajo veletrgovine z deželnimi pridelki, ki so v tem pogledu samo komisijonarji velikih tovarn. Farmerju ne odkupujejo samo njegovih pridelkov, posojajo mu denar za semena, stroje in preživljanje, svetujejo mu pri obdelavi zemlje, celo delavce mu preskrbijo, ako je v zadregi.

Tako postaja velik del farmerske proizvodnje vključen v industrijo, je postal že del industrije. Farmer je samo dobavitelj industrijskih surovin, tovarne mu plačajo take cene, da je v njih pokrita zemljiška renta, nakup semen in gnojil, farmerjevo delo, obraba strojev, nekaj dobička in riziko za pridelek. Ako mu vremenske nezgode uničijo pridelek, nosi zgubo sam, tovarna mu je ne povrne. Farmer tako zgubi strah pred trgom, se mu ogne, toda zgubi gospodarsko samostojnost. To pa farmerja najbolj boli in zato se brani takemu razvoju, ki bi ga vklenil v industrijsko proizvodnjo. Ko ga zadene nesreča od strani trga, prosi federacijo za pomoč. Ker je farmer še močan činilec v politiki, mu je Kongres ne odreče.

Kdaj in kako si farmer še lahko ohrani svojo gospodarsko samostojnost? Velikokrat mu pomagajo zadruga in poklicne organizacije, ki so zanj neke vrste farmerske unije. Dostikrat mu pomaga tudi njegova sposobnost, da prideluje kvalitetno blago. Zanj lahko dikтира ceno, veletrgovcu, tovarni in konsumentu, kajti kvalitetnega blaga ni nikoli veliko na trgu, le makokateri farmer si naloži toliko žrtev, da dobi primerno skušnjo v pridelovanju kvalitetnega blaga. Včasih se je treba vežbati cela leta, ako se skušnja ne prenaša od roda do roda.

Letošnjo jesen bo naša poljedelska statistika priredila obsežno povpraševanje o stanju našega farmerstva. Takrat nam bodo številke pokazale, kako daleč je farmerstvo še samostojna gospodarska panoga in kako daleč se je že vtopilo v poljedelske industrije, ki rastejo sedaj kot gobe po dežju.

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — Naša naselbina slovenski javnosti ni neznan. O njej so že mnogi pisali in navajali to in ono. V zgodovini ameriških Slovencev, če se bo za nje kdo kedaj zanimal, bo življenjske Slovencev v La Salle povedalo marsikaj, kako smo se Slovenci tu gibal, živeli, napredovali in kaj smo napravili.

Ali smo Slovenci v La Salle kaj napravili? Kaj to vprašujem? Kdor pozna kaj zgodovino lasallskih Slovencev ve, da je ena tretjina La Salle skoro slovenskega. Nič ne pretiram — morda le malo bolj na veliko povem. In kdor sam sebe ponižuje pravijo, da je podlaga tujčevi peti. Tak pa jaz nisem, niti nočem biti.

Ko prideš v La Salle, če se pripelješ v kaki Fordovi kočiji ali kak drugi taki kočiji, ki sama vozi po cesti številka 6. zapaziš že oddaleč visok vitek zvonik, ki stoji na vogalu Crossat in šeste ceste in vsakemu in vsem, ki pridejo v njegovo bližino pripoveduje, tu je slovenska cerkev sv. Roka. Doli na prvi cesti in Crossat ulici pa stoji Slovenski narodni dom, druga narodna ustanova, ki ima tudi za slovenstvo svoje zasluge. Sicer smo se včasih v La Salle "lasali," kdo je boljši in kdo več napravi za to in ono, nazadnje je pa vse le nekaj pomagalo in koristilo za ugled našega naroda. Saj kjer ni nobenega "lasanja," tam je mrtvilo. Le na pokopališčih ni "lasanja," to pa seveda za to ne, ker tam so sami mrtvi. Kjer je pa kaj "živih," tam pa so besede in pri besedah tudi ni brez krega in tako je bilo včasih med nami. Pa vse to smo že pozabili, dobri Bog je nam to že tudi odpustil, torej nimamo vzroka, da bi to še smatrali za kak zadržek. La Sallčani smo fejsjt in pridni ljudje. Kdor mi to ne verjame, naj pride nas pogledat in se bo o tem sam prepričal.

Naša slovenska naselbina bo menda že skoro stara, če že ni svojih 70 let. Sedem-deset let! To je pa že lep čas. Yes, slovenski zgodovinarji, če se kaj zanimate za zgodovino Slovencev v La Salle, zapišite si to v svoje zapiske, da ne boste pozabili!

Morda kak čitatelj A. D. pri branju teh vrstic vprašuje: Kako pa ti prešmentani Matevžek te veš?

Da ne bodo take misli delale bralcem nepotrebne skrbi, naj navedem k temu nekaj dokazov, da je res tako.

Gotovi zapiski pripovedujejo, da je prišel v La Salle menda prvi Slovenec leta 1887. Bil je to rojak Paul Pirc, doma menda iz Gornjega grada na štajerskem. Na drugi cesti, ne daleč od tam kjer je zdaj "City Hall" je imel svojo stanovanjsko hišo (boarding ali rooming house), zraven je vodil menda tudi gostilno. Jaz

se ga še spominjam, seveda precej pozneje. Hodil je s malim okroglim (cilindrom) klobukom okrog. Bil je mož bolj resnega obraza. Ljudje, ki so ga poznali boljše kakor jaz, so pripovedovali, da je bil kaj spreten trgovec.

Par let pozneje pa so prišli drugi Slovenci v te kraje. Bili so to: John Oberstar, Miha Teršič, John Culjan, Jožef Debevec, Frank Kobal, John Meglen in Jože Bregač. Malo pozneje Matt Komp, st. z Vršnih Sel pri Toplicah. Potem so sledili še drugi. Pozneje pa seveda na stotine drugih. Saj je bilo tu svoj čas od 3000 do 4000 Slovencev. Pozneje so se zopet razšli v druge kraje za delom, itd.

Pokojni č. g. Francšek Sušteršič, menda rodom nekje iz okolišč pri Ljubljani je prihajal sem iz Joliet, kjer je ustanovil slovensko župnijo, spovedovat naše rojake za velikonoč, je navdušil naše pionirje, naj začno misliti na ustanovitev lastne župnije, kar so pozneje tudi storili. Leta 1903 se je našel navdušen slovenski duhovnik č. g. Anton Podgoršek, ki se je za nas Lasallčane zavzel in ustanovil svo lastno slovensko župnijo sv. Roka, ki še danes uspešno živi in napreduje. Danes je sicer že veliko tujerodnih vernikov zraven, ampak pozabiti se ne sme, Slovenci smo jo ustanovili. Pri tej naši župniji so dosedaj nekako tri ali štiri zelo vidne dobe. Prva je ustanovitev fare pod vodstvom pok. č. g. Antonu Podgorškemu. Druga doba, zelo važna je pozidava nove večje cerkve leta 1918, ki še danes stoji na vogalu šeste in Crosst ceste. To delo je izvršil B. g. nemalimi težavami pok. č. g. Francškan Šaloven, rodom iz Velenja na štajerskem, kamor je leta 1930 odšel v pokoj in tam pozneje tudi umrl. Tretjo dobo bi prištel č. g. Stefanu Kasoviču, ki je po tej zadnji vojni prišel in poplačal farne dolgove. Četrta doba pa pripada zdaj sedanjemu č. g. župniku M. Želznikarju, ki uspešno deluje, dvignil je farno življenje duhovno in deluje zdaj za novo farno šolo, ki jo bodo v kratkem začeli graditi. V ta namen je že zbral lep sklad. Delo in napredek pri sv. Roku gre torej lepo uspešno naprej.

Poleg tega smo si Slovenci tukaj ustanovili tudi celo vrsto podpornih društev. Prvo slovensko društvo v naselbini je bilo dr. sv. Družine, ki so ga ustanovili leta 1903 in so ga leto pozneje priključili h K. S. K. Jednoti, pri kateri je dobilo društvo števil. 5. Pozneje so si sledila druga društva, kot Dr. sv. Barbare, ki je imelo sedež v Forest City, pozneje dr. sv. Barbare, ki je spadalo h Jugoslovanski Katoli. Jednoti, potem še druga. Cela vrsta. Lahko rečem, skoro vsaka podporna centralna orga-

nizacija med Slovenci v Ameriki je imela tu svoje lokalno društvo ali podružnico. Imeli smo tu več let slovensko godbo. Imeli pevška društva in dramatična društva. Delali smo za slovensko kulturno življenje na vseh koncih in krajih. Prav res.

Seveda je vse to zdaj le preteklost — zgodovina. Ampak ogromno količino dela je bilo napravljene v tej dobi. Ne gre to za kaj samohvalno. Za resnico in dejstva gre. Slovenski priseljenci, ki so sem prihajali so bili ubogi. S praznimi rokami in s culicami v rokah so prihajali. Vse so morali zaslužiti s trdim delom tistih časov in ob majhnem zaslužku. Vse je bilo zaslužno s krvavimi žulji, a njih narodni slovenski ponos in slovenska zavestnost jim je ukazovala: dajte od teh vaših žuljev kar morete tudi za skupni narodni napredek. In mehka slovenska srca so poslušali ta ukaz in tako delala. Ta slovenska zavest in ta visoki slovenski čut do slovenske kulture in za slovenski napredek zaslužita, da si pred njima odkrije v znak spoštljivosti vsak Slovenec svojo glavo! Čast in slava delu in žrtvam naših pionirjev!

* V BLIŽNJEM MESTECU UTICA so ustanovili "Community Bank of Utica." To mestce je kakih sedem milj vzhodno od La Salle. Ljudi bo tam kakih 1500 do 1700 k večjim. Pa je z mesti kakor z ljudimi, vsak ima rad na svojih hlačah svoj lastni "aržet," ker v lastni "aržet" seči je vse bolj prijetno, kakor pa hoditi segat v druge "aržete." Tako so tudi "Utičani" sklenili, svojo "šparkaso" bomo ustanovili, pa naj to zahteva kakoršnegakoli truda in dela že. In tako so storili. Zbirajo kapital, to je ustanovni kapital za banko, ki ga morajo zbrati v predpisani svoti \$125,000. To bodo dosegli, ker zdaj je na svetu denarja kakor "solate," kakor je to vedno rad dokazoval pokopni Licarjev Janez. Utičanom vso srečo s "šparkaso"!

"Utica" je sicer malo mestce. Pa je zanimivo za nas Slovence. Tam so bili Slovenci nekaj mesecev še preje nego v La Salle, mi je nekoč pravil pokojni "Grčičerjev Jože" (to je bil znani pok. Jože Bregač, ki je že nekak "let nazaj umrl), rodom iz Dolnjega vrha, fara št. Peter pri Novem mestu. On je delal pri izkopavanju in izravnavanju kanala, katero delo se je vršilo med 1880 in 1894 vse skozi iz So. Chicage, po nižavi mimo Joliet, doli po nižavi poleg reke Illinovi, vse tja do reke Mississippi. Neki Slovenec, katerega imena se pokojni Jože ni mogel spomniti je delal pri kanalskem podvzetju že nekaj let pred njim in ga je on tam srečal. Povedal mu je, da tam dela že par let menda od 1885 naprej. Rekel je pa, da dotični rojak ni rekel mestecu, kakor izgovarjajo po angleško "Judika," ampak je rekel po svoje v Utici sem bil.

V Utici so bili pozneje nekateri naši pionirji, med njimi pok. Janez Culjan, brat znane pokojne Vincencije Komp, ki je vodila dolga leta na prvi cesti v La Salle "boarding house," njen soprog Matija Komp Sr., rodom iz Vršnih Sel pri Ljubnu na Dolenjskem je vodil pa gostilno. Oba sta bila zavedna in pošteni slovenski duši. Pokojni Culjan je bil po polu-brat znanezega rojaka Vincencije Maček v De Pue, ki je že tudi pred leti umrl in zdaj živi v De Pue njegova dva sina. Njegova soproga pa je lani umrla v Fontani, Calif. in je bil prepeljana v De Pue in pokopana tam.

Poleg Culjana so bivali v Utici tudi bratje Skrabe, rodom iz Iga. Tam je bil tudi dolgo let pok. Jože Modic, tudi Ižanec. In še nekaj drugih. Pokojni Janez Culjan je tam pred kakimi 60 ali 65 leti ustanavljal nekako delniško hranilnico, ki pa ni dolgo "dihala" in je zaspala in počiva v miru. O-

menjam to, ker zdaj tam ustanavljajo lastno pokrajinsko banko. Pred 60 leti pa je imel tak načrt slovenski pionir Culjan. Kaže to, da naši ljudje so bili gospodarsko misleči ljudje.

— Drugih kakih izrednih posebnih novic to pot ni, zato vsem lahkočim in vse najboljše!

Romale bodo

Newburgh, Ohio. — Vsem članicam Bratovščine Sv. Rešnjega Telesa sporočam, da smo na seji sklenile, da skupno romano na božjo pot v Carey, Ohio, v nedeljo, 19. julija. Odpeljemo se ob sedmih jutraj. Vsi, ki želite iti z nami, se prijavite kakor hitro mogoče, ker je v avtobusu le omejeno število sedežev.

Zveza Oltarnih društev obhaja letos 16-letnico obstoja. V ta namen bo v nedeljo, 21. junija, skupno romanje k Lurški Materi Božji na Providence Heights. Odpeljemo se z avtobusom ob polnih popoldne. Ljubitelji Marije, prijavite se, da se ji skupno zahvalimo za prejšnjo pomoč, saj se vedno zatekamo s prošnjami k Njej. Prosimo jo za nadaljnjo podporo, za krepostno in popolnejše delovanje češčenja njenega sina v sv. hostiji. Romanja se bodo udeležili tudi tretjeredniki sv. Frančiška. Za vsa pojasnila kličite MI 1-5369.

Sklenile smo tudi, da bomo letos v novembru priredile pravo slovensko martinovanje. Oddala bomo nekaj prav lepih daril. Če bi bila katera pripravljena darovati kak dobiček, naj nam to sporoči. Ko se bo nabralo zadosti daril, bomo naročile listke, tako da bo naše martinovanje veselo in uspešno. Naše dobre želje umirajo in s tem se krčijo tudi dohodki. Bodimo delavne, dokler moremo in ob smrti uri nam bosta Jezus in Marija bogato poplačala!

Pozdravi!
 Mrs. Apolonija Kic.

Karneval pri Mariji Vnebovzeti

Cleveland, O. — Pri Mariji Vnebovzeti na 1519 Holmes Ave. se bo začel letni karneval v četrtek, 18. junija, ob 7. zvečer in se bo končal v nedeljo 21. junija. V soboto in nedeljo bo začel karnevala že ob 2. popoldne.

Letos bo karneval večji in zanimivejši, kakor je bil prejšnjaja leta. Vsega skupaj bo 28 velikih stojnic z najrazličnejšimi nagradami. Nekaj stojnic bo čisto novih kakor n. pr. stojnica s hi-fi gramofoni in ploščami, doma narejene krasne obleke za punčke in nekaj posebnega bodo tudi veliki medvedi.

V petek, 19. junija, bodo članice Oltarnega društva pripravile okusno večerjo s pohanimi ribami, od 4. do 8. zvečer. Pridite pravočasno, da ne boste zamudili dobre večerje. Razen rib boste dobili še krompir, zelenjavo, salate in dober štrudelj, kakor ga samo v Collinwoodu znajo speči.

V soboto, 20. junija, bo znani "čarovnik" Mr. John Grdina začel svojo predstavo ob 1:30 popoldne v cerkveni dvorani. Predstava bo trajala kakih 45 minut.

Po predstavi in do 5. ure bodo imeli otroci vse vožnje za polovično ceno.

Zvečer ob 7:30 boste imeli priliko poslušati "Mlade harmonikarje" v dvorani.

V nedeljo ob 11:30 naprej bo na razpolago dobro kosilo, ki ga bodo pripravile članice Oltarnega društva. Kosilo s pečeno govedino boste lahko dobili vse do 4. ure popoldne.

V nedeljo ob 8 zvečer bo cerkveni zbor vodil ljudsko petje. Slišali boste lahko in sami zraven peli lepe narodne slovenske pesmi.

V nedeljo zvečer okrog 11:30 bo nekdo dobil krasen Pontiac. Tudi nekaj manjših darov bo razdeljenih ta večer.

V slučaju dežja bo karneval zaključen v ponedeljek zvečer. V ponedeljek se bo karneval začel ob 7 zvečer.

Ne zamudi krasne prilike za zabavo. Za vse bo dovolj in nič če ne bo šel domov praznih rok, če se bo le malo potrudil.

Na svidenje na karnevalu!
 Prip. Odbor.

Maša za protikomunistične žrtve

Chicago, Ill. — Pravijo, da je človekova sreča, da pozablja. In to je res! Če bi vsak dan obnavljali v spominu in govorjenju vse to, kar smo v življenju prestali: nevarnosti v času borbe v domovini, vso mržnjo in sovražnost nasprotnikov, vso čuječnost, da smo si že takrat ohranili življenje, prebriski beg od doma in morda tudi od drage žene in otroke, vetrinjsko tragedijo, smrti in pokolji v lastni družini in med prijatelji, vso veliko zapuščenost in bol po rodni hiši in domovini, vso prevaro in umazanost svetovne politike in nazadnje borba za vsakdanji kruh, — kako žalostno in grenkob polno bi bilo naše življenje. Vse neprijetnosti tiramo v pozabljenje in se vsak dan predajamo svetlemu upanju. To je pravilno, to je življensko!

So pa stvari, katerih ne smemo pozabiti! Naša dolžnost je, da jih obnavljamo, takorekoč vsak dan si jih moramo zavestno priklicati v spomin. Med najvažnejše stvari, ki ne smejo utoniti, je spomin na one izmed nas, ki so padli kot žrtve za to, za kar smo se borili. Sami bi bili lahko med njimi. Bodimo hvaležni Bogu, da nas je ohranil; bodimo hvaležni vsem žrtvam in ohranimo nanje spomin!

V Chicagu v cerkve sv. Stefana bo v soboto, 20. junija, ob 7. uri jutraj sv. maša za padle domobrance in vse protikomunistične žrtve. Vsi novonaseljenci, pokažimo svojo vrednost in spoštovanje do onih, ki niso več živi in napolnimo cerkev. A. G.

Doba piknikov je tu!

Cleveland, O. — Tudi žene in dekleta vseh podružnic iz Ohio in Michigana bodo imele tako skupno prireditev 4. julija letos v parku sv. Jožefa. Tam bo vsega na razpolago. Za mlade igre in nastopni deklet, ki se za to že vadijo.

Na razpolago bo tudi obilo daril in nagrad. Volili bomo tudi zvezino kraljico za ta dan. Na piknik so vabljeni prav vsi, ki se radi malo odpočijejo v naravi. Članice se lahko glede prevoza na farmo in nazaj dogovore s tajnicami svojih podružnic. Na razpolago bodo busi. Prevoz tja in nazaj bo stal \$1.00. Bus bo vozil po St. Clair Ave., kjer bo čakal pri Slov. mar. domu, nato bo peljal v Collinwood do SDD na Waterloo Rd. in dalje do AJC na Recher Ave. Če hočete, se bo ustavil tudi v Newburghu, na Maple Heights in Warrensville. Sporočite le svojim tajnicam.

Privedite tudi nove članice na konvencijo, ki bo 5. julija v auditoriju pri Sv. Vidu. Ob 11:30 bo sv. maša, nato malo prigrižka, točno ob enih pa se začne zborovanje. Kot je znano, morate tajnice podružnic sporočiti predsednici za Ohio Antoniji Tanko, koliko zastopnic in katere bo vsaka podružnica poslala. Vsaj štiri pridejo za vsako podružnico.

Piknika in konvencije se bodo udeležile tudi glavne odbornice Slov. ženske zveze, tajnica Albin Novak, predsednica Josephine Livek in druge.

Točno ob štirih v nedeljo popoldne bo banket, za katerega si pravočasno preskrbite vstopnice. Postregle bomo s pečenimi piščanci!

Vljudno vabijo dekleta in žene Slov. ženske zveze!
 Mary Filipovic

FRANC JAKLIČ:

Od hiše do hiše

LJUĐSKA POVEST

Mati je globoko vzdihnila in dejala: "Sedaj je vsa ljubezen zastoj!"

Ančka bi bila razkrila materino spletko, pa se ni zanesla dovolj. Bala se je, da bi ne povedala materi očetu. Samo to je rekla: "Boste videli, da bo Anton moj!"

"O, ti svojeglavka ti! Pa bi bila tepena, ko bi te oče slišali!"

"To se že pretrpi!"

"Jaz ti nič hudega ne rečem. Tudi jaz bi bila z Antonom zadovoljna. Ker pa iz tega ne more nič biti, zato se izpametuj in si ga izbrisi iz glave, pa se ozri za drugim, ki bo všeč očetu."

"Izbrala sem si ga po svojem srcu in si nobenega drugega več izbirala ne bom."

"Svojeglavka! — Pa dej, da bo solnce zvečer vzhajalo."

"Bomo videli!"

"Ješ! — Ješ! — Kakšen je ta otrok! Stari pa trd, tako trd!"

Ze prejšnji dan je bila šla Ančka v cerkev pripraviti se za dolgo in neznan pot in je obiskala svoje prijateljice. Ker je imela solzne oči, so jo izpraševale, kaj ji je, in ko je šla od njih, so se čudile in ugibale, kaj bi ji bilo. — In tudi materi ni odšla njena žalost. Vprašala jo je skrbna: "Ančka, ali si bolna?"

"Nič mi ni," je zavrnila hčerka in se ji umaknila, da bi je ne premagala žalost vpricho mater.

"Ančka, ako si bolna, pojdem jaz s kopuni na trg."

O, sedaj se je pa narelila Ančka trdno, ker je videla, da, ako bode žalostna, niti v Ljubljano ne bo smela čes, da je bolna. In Barbič ji je v Ljubljani zastoj pričakoval.

"Kar je, je," je rekla sama pri sebi in se odpravljala na pot. Težko je premagovala žalostne občutke, ki so vstajali v njenem srcu, pa jih je morala. . . .

Mati ji je odnašala kurnik na postajo. Preden je Ančka šla, se je ozirala po hiši, kakor bi si jo hotela vtisniti v spomin, božala je že nekaj dni mlajše sestrico in bratca, a preden je stopila iz hiše, je dejala: "Z Bogom, oče!"

Pomočila je prste v kropilnik in se prekrizala.

"Pa dobro prodaj!" je zavpil oče za njo.

Ančka si je obrisala oči in šla za materjo.

Mati ji je gredeč še naročala, kako naj prodaja, kam naj gre ponujati, ako ne bo kupca na trgu. Zabičevala ji je, naj pazi na denar, da ga ne izgubi ali ga ji kdo ne izmakne, zakaj v mestu so vsakovrstni ljudje, tudi malopridnih je dosti vmes.

"Pa molite zame, mati!" je izpregovorila Ančka, preden je stopila v voz. "Dajte mi roko!" Komaj se je premagovala, da ni glasno zajokala.

"E, saj ne greš tako daleč!"

Ančka se je pa stisnila v vagonu v kot, zakrila si oči in jokala od Ljubljane. . . .

Zdelo se ji je hudo, ker je na tak način šla od doma, od matere in očeta.

Na ljubljanski postaji jo je sprejel Barbič, ki se je bil pripeljal s prejšnjim vlakom.

"Ančka, vse gre po sreči. Kopune bova kar k 'Slonu' nesla, ker sem že izvedel, da jih kupijo; pri agentu je pa tudi družba, s katero boš potovala."

"Oh, kaj delam, Barbič. . . . Tako mi je hudo. . . . Ko pridete domov, recite vsem, da jih prosim odpuščenja!"

Vzdignila sta kurnik s kopuni in šla k 'Slonu.'

EDINA SAMO MOŠKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 3. junija 1938 v Barbertonu, Ohio
Inkorporirana 13. marca 1939 v državi Ohio

Glavni sedež: CLEVELAND, OHIO

NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave.
Pristop od 16. do 55. leta.

Vsak Slovenec bi moral biti član te organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Naumann Ave., Euclid 23, O.
I. podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland 3, O.
II. podpredsednik: JOHN SEVER, 18023 Hillgrove Rd., Cleveland 19, O.
Gl. tajnik: JOHN F. JADRICH, 17815 Neff Rd., Cleveland 19, O.
Gl. blagajnik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, O.
Gl. zapisnikar: DAMJAN TOMAZIN, 18017 Hiller Ave., Cleveland 19, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: ANTON KRAMPPEL, 6907 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.
Drugi nadzornik: ANTON TEKAVEC, 20303 Goller Ave., Euclid 19, O.
Tretji nadzornik: JOHN LESKOVEC, 1111 Ward Ave., Girard, O.

PROSVETNI IN KULTURNI ODBOR:

JOHN STRAUS, 1071 E. 61st St., Cleveland 3, O.
MARTIN VALETIC, 15331 Glencoe Rd., Cleveland 10, O.
DAMJAN TOMAZIN, 18017 Hiller Ave., Cleveland 19, O.

LOUIS SAMSA, Direktor atletike: 21701 Fuller Ave., Euclid 23, O.
Uradno glasilo: "AMERIŠKA DOMOVINA", 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske moške zveze, JOHN F. JADRICH, 17815 Neff Rd., Cleveland 19, O. — IV 1-3345

Pravice tujcev izven Združenih držav do ugodnosti Socialnega zavarovanja

Na splošno so ameriški državljani in tuji v Združenih državah enako upravičeni do pokojnin in drugih prispevkov, katere predvideva zakon o socialnem zavarovanju. Vendar je med državljani in ne-državljanima večja razlika. Po zakonu namreč — z nekaterimi izjemami — tistim tujcem, ki ostanejo izven Združenih držav delj kot šest zaporednih mesecev, prispevke ustavijo.

Med pomembnejše izjeme pravila, ki ustavljajo prispevke ne-državljanom, ki ostanejo izven Združenih držav šest zaporednih mesecev, spadajo izjeme, po katerih do ustavitve ne pride, če

1. je bil tuji državljan upravičen do mesečnih prispevkov za december 1956, to je, preden je stopila v veljavo zakonska šestmesečna omejitev.

2. je tuji upravičenec živel v Združenih državah vsaj deset let, preden je zapustil državo.

3. predstavlja ustavitve prispevkov kršitve obstoječe pogodbene obveze med Združenimi državami in državo, katere državljan je upravičenec. Takšne pogodbene obveze, ki zagotavljajo enako ravnanje za državljani obeh pogodbenih strank, so v veljavi med Združenimi državami in naslednjimi osmimi državami: Grčijo, Irsko, Italijo, Japonsko, Nizozemsko, Nicaragujo in Nemško zvezno republiko (Zahodno Nemčijo).

Na podlagi teh pogodbenih določil prejema tuji upravič-

ene izmed gornjih držav, prispevke, da katerih je upravičen ne glede na dobo odsotnosti iz Združenih držav. V primeru Nizozemske predvideva pogodba v pogledu prispevkov iz socialnega zavarovanja enako ravnanje samo v primeru smrti, to se pravi, da so s pogodbeno obveznostjo zaščiteni samo prispevki za preživele.

4. je upravičenec državljan dožive, ki ima vrsto sistema socialnega ali pokojninskega zavarovanja, ki plačuje periodič-

MLADO CVETJE — Za mlade deklice so izdelali letos mladostna oblačila, kot kaže eno gronja slika.

ne prispevke državljanom Združenih držav, ki so upravičeni do teh prispevkov tudi v primeru, če zapuste to državo za nedoločeno dobo. Takšen sistem socialnega zavarovanja imajo naslednje države: Združeno kraljestvo (vključno Veliko Britanijo, Severno Irsko in otok Man), Avstrija in Jugoslavija.

Naturalizirani ameriški državljani pa mora upoštevati dejstvo, da lahko izgubi državljanstvo, če živi daljšo dobo v tujini. Potem postane tujec in veljajo zanj zakonska določila, o ukinitvi prispevkov iz socialnega zavarovanja za tujce, ki ostanejo šest zaporednih mesecev izven države.

Naturalizirani državljan, ki po naturalizaciji ni živel 25 let v Združenih državah in je star manj kot 60 let, ko se naseli v tujini, z majhnimi izjemami izgubi državljanstvo, če živi nepretrgoma a) tri leta v državi, kateri je prej pripadal po narodnosti, ali v kateri je njegov rojstni kraj, oziroma b) pet let v kateri koli drugi tuji državi ali državah.

Važno je tudi, da si v zvezi z zakonom o socialnem zavarovanju zapomnimo, da niti ameriški državljani niti tujci ne prejemo prispevkov iz socialnega zavarovanja, če žive v nekaterih državah za železno zaveso. Te države so Albanija, komunistična Kitajska, Češkoslovaška, Vzhodna Nemčija, Madžarska, Severna Koreja, Romunija in Sovjetska zveza. Takšni prispevki ostanejo v upravičenecem osebnem računu in so izplačljivi šele po njegovi vrnitvi v državo.

Kongres je sprejel zakon o socialnem zavarovanju leta 1935. Zakon daje ameriški državljanu in stalno naseljenemu tujcu, ki dela, določeno zagotovilo, da bo imel primeren dohodek za kritje svojih osnovnih potreb in osnovnih potreb za družino tudi, v primeru, če okoliščine zmanjšajo njegove dohodke. Zvezni sistem socialnega zavarovanja ni samo največji pokojninski in zavarovalni sistem na svetu, temveč za delavca v pogledu stroškov tudi najcenejši.

Ob 30-letnici društva Naš dom št. 50 SDZ

Cleveland, O. — Ko se je pred 30 leti narava začela prebujati iz zimskega spanja in je posijalo prvo sonce, je bilo na Rosewoodu, "Clevelandskem hribu," ustanovljeno Društvo Naš dom št. 50 SDZ. Organiziral ga je pokojni John Pozar s pomočjo Franka Stembergerja. Oba sta bila splošno poznana v naselbini in med rojaki v mestu splošno. Društvo je bilo ustanovljeno 20. marca 1929 pri pok. Josephu Cergolu in je imelo 12 ustanovnih članov.

Vsi se še prav dobro spominjamo, kako smo se iz leta v leto

pridno zbirali, delovali v slogi ter pridobivali nove člane. V 30 letih se tudi iz naših src izliva hvaležnost, ko je ob času boleznih in nesreč Slovenska dobrodelna zveza tolikim vdovam in sirotam pomagala utirati solze.

Ne bom se spuščala v daljšo zgodovino, naj pozovem le vse one, ki se niso člani, naj pristopijo pod okrilje domače organizacije.

Letos, ko praznujemo 30-letni jubilej s pristnim slovenskim banketom v SND na E. 80. St. v Newburgu, ko bosta kuharici Kreševic in Simončič napravili vse tako okusno, da bo, kot prava, dišalo po Newburgu, St. Clairju, Kolinvudu vse do Euclida, bomo ja šli vsi na to slavje, da bo dvorana polna in se premala za vse. Fantje pri bari bodo poskrbeli, da ne bo nihče žeje trpel. Ko se bomo podprli, bo Urankarjev orkester zaigral veselje polke in okrogle valčke, da se bomo lahko zavrteli.

Zabave in družbe bo zadosti za vse. Nekateri se bodo vrteli, drugi bomo pa obsedeli kar pri mizah in spomine obujali na mladostna leta. Tudi naše življenje se je v 30 letih močno spremenilo. Družine so se nam razšle, otroci so ustanovili svoja ognjišča in tudi mi sami, ki smo bili nekaj tako polni upov, smo se razšli po drugih naselbinah. To bo kramljanja in veselja! Le pridite čitatelji, prijatelji, znanci in člani naše dične SDZ iz širnega Clevelanda in se nam pridružite pri obloženih mizah v soboto, 20. junija, ob šestih zvečer. Ne bo vam žal!

Ker je drugi dan, v nedeljo, praznik naših dobrih očetov, kličem vsem prav iz srca: Bog vas ohrani še mnogo let zdrave in zadovoljne. Vabim vas pa še prav posebej, da se s svojimi družinicami udeležite naše slavnosti. Tako vašim ženicam ne bo treba en dan doma kuhati večerje. Rezervirajte si vstopnice takoj. Za otroke do 12 leta je polovična cena.

Za rezerviranje kličite LU 1-4230 (Pugely) ali pa VU 1-1193 (Dollnar)!

Torej na veselo svidenje v soboto v SND v Newburgu!

Helen Tomazic.

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32 $\frac{1}{2}$ do 38 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6 $\frac{1}{2}$; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11 ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 6, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 8 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18, in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začne njažjo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriške 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13 $\frac{1}{2}$, 36 je 14, 37 je 14 $\frac{1}{2}$, 38 je 15, 39 je 15 $\frac{1}{2}$, 40 je 16, 41 je 16, 42 je 16 $\frac{1}{2}$, 43 je 17.

Dolžinske mere: palec ali inča — 2.54 cm, 1 milja — 1609.33 m. Votle mere: pint — 0.57 l; 2 pinta — 1 kvart; 4 kvarti — 1 galon; 1 bušel (mernik) — 36.35 l; 1 barel (rod) — 181.74 l. Vteži: 1 funt — 453.59 g; 1 unča — 28.35 g.

Toplotne mere: 9 Fahrenheitovih stepinj je enako 5 Celzijevim. O C — 32 F; O F — 17.78 C, 100 C — 212 F, 50 C — 122 F, 10 C — 60 F.

HELP WANTED — FEMALE

SANDWICH WRAPPER
Ray dressing and preparation of tray for curb service
Apply in person, 3:30 p.m.
KENNY KING'S
5836 Mayfield Rd.
Mayfield Heights (121)

WAITRESS
Experienced
7 to 3:30 P. M.
Apply in Person
KENNY KING'S
5836 Mayfield Rd.
Mayfield Heights (121)

CLERK-TYPIST
For quality work in lab. Must be able to type 55 wpm. Will train for lab. work. Contact Mr. Wendt. VU 3-8200.
ARCHER-DANIELS-MIDLAND
4600 E. 71 St. (121)

CASHIER
EXPERIENCED
Apply in person 4 p. m.
KENNY KING'S
5836 Mayfield Rd.
Mayfield Heights (121)

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Išče se žensko za hišno delo in nekaj kuhanja pri zaposlenih odraslih 5 dni v tednu. Dober dom, svojo sobo in TV. Kličite po 6:30 zvečer HO 9-1408. (x)

Delo dobi
Iščem žensko, ki bi skrbela za enega otroka. Prosta soba, hrana in plača. Kličite po 7. uri zvečer KE 1-3911. (121)

NALI OGLASI

Rdeči nageljni naprodaj
Lepi viseči gorenjski nageljni v zabojih, pravkar cvetoči, so naprodaj na 14208 Darwin Ave. Kličite po 4. uri popoldne LI 1-5669. (121)

Prostori za urad v najem
Za dentista, odvjetnika, itd., 2 sobi z umivalnico, gorkoto in skupno čakalnico z zdravnikom. Najemnina \$90 mesečno. Na E. 72 St. in St. Clair Ave. Kličite IV 6-4757. —(124)

Stanovanje išče
Zaposlen moški išče opremljeno sobo in kuhinjo s kopalnico in s posebnim vvhodom. Ponudbo na A.D. pod "Miren stanovalec." —(119)

V najem
Oddajo se 4 sobe, prebarvane, sončno sobo, zgoraj, garaža. Na Huntmere Ave. Kličite IV 6-2777. (120)

Naprodaj
Naprodaj je trgovina s pijačami z dovoljenjem C 2 v Wickliffe, O. Lepa prilika. Potrebno le malo gotovine! Kličite CH 1-2181. (122)

V najem
Tri lepe sobe na E. 61 St., blizu cerkve sv. Vida se oddajo. Kličite UT 1-2226 ali RE 1-6873. (121)

Naprodaj
Dvodružniška hiša pri E. 128 St. in Bartfield, blizu St. Clair Ave. \$13,500. Kličite zvečer ali koncem tedna LI 1-6930. (121)

Naprodaj
Vse pohištvo za sprejemno sobo, krzen plašč in druge reči po zmerni ceni. Kličite FA 1-2162.

Mrs. Burnham, 358 E. 156 St., Cleveland, Ohio, pravi: "Stara sem 84 let in zahvaljujoč LOVIAN CAPSULES, ki jih jemljem že več kot 10 let, samam vse operem, zlikam, se počutim dobro in v upam, da se bom še dolgo. Brez teh bi morala že davno prenehati delati."

LOVIAN CAPSULES
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio
Razpošiljamo vsehposvodi!
25 za \$1.95, 50 za \$3.69, 100 za \$6.49

POPRAVLJAMO
FENDERJE IN OGRODJE
SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 St. Clair Ave.
EN 1-1633

DA BI SE NE IZGUBILI! — Na soncu Las Vegasa leži pet mesecev stari sinko Miklosa Hargitaya in njegove žene Jayne (Mansfield). Na hlačke so mu pripeli sliko matere.

MATIJA MALESIĆ:

IZOBČENCI

Sorodniki! Daljnje, daljnje je to sorodstvo in do večeraj Turetu čisto neznan. Kako je že razložila Barica? Moj stari oče in njiju mati po poli brat in po poli sestra. Pa drugih bližnjih sorodnikov sploh ni v občini. In kdo naj gre na postajo ponji? Ugovorov ne trpi županovo dekletke. Se oče ji ne pride na konec.

"Cigani, cigani!" vpijejo otroci, popuščajo svoje igre in dreve na cesto.

Cigani! Da, da, prav tako potujejo nestrani cigani iz kraja v kraj. Vse, kar imajo, na voz, pa pojdi iz gozda v stelnjake, postavi šotor za dan, dva! Pa zmeči zopet ropotijo na voz, na ropotijo družino, zaprezi konjička in pojdi, pojdi iz kraja v kraj!

Cigani, cigani! Ture ne ošvrkne otrok z bičem. Stoče Simonička na koleslju, da morajo čuti ljudje in priteči, da napasejo radovednost. Voznik ob konju neobrit in potuhnjem. Le v tla gleda in na konja pazi, za ljudi se ne briga. Kje bo nakradel krme za konja in krompirja za ženski in zase, premišlja cigan tatinski! Štorklja za vozom Simonička, tudi ta se ne briga za dečad. Kako bi praznovernim ženskam prerokovala iz kart in jih opeharila, na to misli prihuljena ciganka! Cigani, cigani, cigani — Simoniči pač, ljudje brez zemlje, izobčenci!

Simoniči! V Ameriko nekam jo je potegnil stric — če še živi, Bog ve. Nekam v Bosno je zaneslo drugega strica, tete, tri, so se porazgubile po službah. Ko pa vendar kovačnica ni mogla vseh živiti, grunta pa ni bilo! Očeta je uničila Vestfalska. Še čudže božji, da je ostala Simoničem tista podrtina, ki je bila včasih kovačnica, in da je ni oče kedaj v sili prodal. Te dve revi! Glej, svet, le glej, kako se vrača Simoničev rod v svojo domačijo! Cigani! Le kričite, otroci!

Tureta premaga. Ustavi konja in pogleda po svojih. Kaj sta prav za prav zanj? Daljnji, mali sestrični? Teti, bi rekel človek, ker ste stari! Sočutje z lastno in njiju nesrečo pa ne more na dan. Naj ga vprašate po njegovi nesreči in zveste, zakaj

ni obrit in zakaj ga je sram pred ljudmi.

Udari Ture po konju. Sorodniki sta tuji, tuji —. Blizu so si le po tem, da jih vse tepe usoda Simoničev. Kaj bi jima razlagal! Izvesta kmalu, kako in kaj, pa ju bo pri vsej njiju revščini sram, da imata takega sorodnika.

Sočutje pa ne popusti. In Ture zavozni pred občestno gostilno, ustavi konja in pokliče vna. "Simoniči!" jima hoče razložiti.

Pa natoči kupico in jo ponudi teti na koleslju. Teta željno pije, teta ob koleslju komaj pomoči ustnici v vino.

Spomni se Ture, da mu je Barica stisnila v roke popotnico. Razmeče cule in svežnje s sprednjega sedeža in potegne iz shrambice pod sedežem zavoj. Kos prekajene gnjati in pol hleba belega kruha. Teti na koleslju ni do jedi, vino ji diši. Teta ob koleslju je lačna. Vesel je Ture, da more sorodnicama s čim postreči. Še naroči vina. Izplačali so mu pred odpustom iz kazilnice, kar je zaslužil z delom, zato ni brez denarja Ture. Siliti se mora, da kaže teta, kako sta dobra gnjat in kruh.

Tisti duh iz tetine noge bi človeku prenal veselje do jedi, da ni bil že štirinajst dni brez trohice kruha. Tudi se upira človeku piti iz kozarca, iz katerega pije teta Cecilija. Krčmarju se ni zdelo vredno prinesiti treh kupic.

Turetu se zaleti kruh v grlu, ko pazi krčmarjev pogled.

Leden je gostilničarjev pogled in nezaupljiv. Turetovim kretanjem sledi pazljivo in napeto, ko da se boji, da Ture zdaj zdaj poseže v žep po dolg nož. Gotovo pozna gostilničar Tureta; kajpak, da ga pozna! Drugače bi bil vesel, da kaj iztoči. Tako pa gleda, ko da se Turetovega denarja drži človeška kri.

Ture čuti, kako mu sili vročina v glavo. Potisne teti Katarini gnjat in kruh v roke, teti Ceciliji natoči vina, da ji polije zapestje in rokav. Več ko polovico vina je še v steklenici, pa jo Ture postavi na tla in poleg položi denar. Pa naglo h konju in: Hi, vranec!

"Jao!" zastoče teta Cecilija. Še teti Katarini preide mutavost in krikne. Gostilničar kriči za vozom.

Ture se ne zmeni za nikogar. Županovemu dekletu je lahko zapovedati! Kdo naj gre po revice? Edini sorodnik! To pot je šel Ture na led, pa ne pojde več! Ne, ne, ne pojde več! Le kako, da se je sploh vdal in ni pomislil, kaj ga čaka na poti?! Osat ti, Barica! Dobra si — ali Tureta ne premotiš več, pa če desetkrat iztakneš v zakonih, da se moram prav jaz brigati za ubogi teti.

"Lagano . . .!"

Oho, saj res ni mutasta teta Katarina.

Hi, vranec! Zmečemo košare, cule in svežnje s koleslja, prenesemo teto Cecilijo v prvo hišo v prvi vasi s te strani občine. Potem pa z vranecem v dir k županu. Končano, Barica! Drugič me pa pusti v miru in me ne sili več med ljudi!

"Jao, jao, jao!" stoče teta Cecilija. V stelnjkih in bregovih ni ljudi, da bi jih genila njena bolečina. Čudno in vznemirljivo odmeva stokanje po tihem brezovem gaju. Tureta ne gane. Hi, vranec! Da vaju pred odložim, se prej rešim brige in

ljudskih pogledov. Odleže vam, teta Cecilija, ko vas prenesemo s koleslja na postelj. Hi, vranec! Skoro smo pri Pokalniku.

Ali postelja ne čaka občinske uboge. Samega Tureta zazebe po hrbtu, ko vzroji Pokalnik: Baš s tega kraja občine, baš v tej vasi, baš na številki prvi, baš pri njem! Premeten si, župan, ali izberi in privoči si koga drugega, ne Pokalnika! Pokalnik ni zaman prebral toliko knjig!

Peče, peče in boli Tureta, teti vsake besede ne razumeta. Mislita, da kriči Pokalnik na njiju. Cecilija je od bolečin vsa modra v lica. Stokala bi, pa si ne upa pred hudim možem. Le pritajeno ječi. Katarina je vsa plaha. Za koleselj se stiska, da se skrrije pred pogledi neprijaznega moža.

O tem občinski odbor sploh se ni sklepal, kje začeta ženski svojo pot od hiše do hiše. Kaj si domišlja župan?

Ture skromno razloži, da je pač tu številka prva. In da je ta vas najbližja s postaje. Zen-

ski, zlasti tista z bolno-nogo, sta pač izmučeni in utrujeni ter potrebni počitka.

Ali naleti Ture! Pravega je izbral župan! Ture ima pač pravico razburjati se in učiti druge sočutja in usmiljenja. A pobijati, do smrti pobijati druge brez sočutja, to je pa malenkost! Ture požene vranca izpred Pokalnikove hiše.

Imejte usmiljenje, ljudje božji! Sprejmite revi pod streho! Kaj ne vidite, kako trpita. Saj prej ali slej itak pride vrsta na vsako hišo, čim prej odpravite, tem bolje je . . .

AVE AFELY
at **3 1/2%**
CURRENT RATE
T. CLAIR SAVINGS
813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

Pa so čuli ljudje Pokalnikov očitek. Baš pravega je poslal župan! Vsi mu zapirajo vrata pred nosom, še odgovora mu ne dajo ali pa pomlajajo: Če bi vsaj prej poslal župan glas, da bi se pripravili.

Otroci pa okoli koleslja. Da je pripeljal medveda na verigi ali opico, bi ne drevili tako za Turetom.

Stiska Ture zobe. Ali je vse vaščane obsedla Pokalnikova jeza?

Joče teta Cecilija na vozu. Kje le jemlje toliko solz? Ko lešniki debele ji polzijo na štrleče lične kosti. Tišči se Katarina cul in svežnje, pred radovednimi pogledi otrok se ne more skriti, ker oblegajo koleselj od vseh strani.

Ko obrede Ture vas, bi se najrajši vgrezil v zemljo. Ali naj začne znova pri številki prvi, pri Pokalniku? Ali jih ni že dovolj preslišal?

Vgrizne se Ture v spodnjo ustnico, da ga zaboli. Pogoltno besede, ki mu silijo v grlo, in požene iz vasi.

Stoče, stoče Cecilija, da Tureta boli v dno srca. Ko omotena štorklja za vozom Katarina in poveša glavo. Robec si je potegnila globoko na čelo. Prav do župana bo treba.

O Simoniči, Simoniči!

Ture ne skriva svojega razburjenja, ko privozi k županu. Župan pa pokonci. Pa kar vajeji Turetu iz rok in v svoje roke, pa nazaj k Pokalniku. Bomo videli, da li nima Pokalnik dolžnost ko vsak drug občan.

Barica premišlja, kam zdaj z revama, a ni bila zaman v šolah v Šmihelu. Ne premišlja dolgo. Zavpije za očetom: "Denemo jih v Turetovo bajto, dokler se ne zmenite." Toda oče

je ne poslušaj, že odpelje. Ture obstoji ko prikovan na dvorišču. Presunilo ga je: župan in Pokalnik si povesta svoje, med preprirom in kričanjem naj revi zopet prenašata zijala. Da se Pokalnik ne uklone, je Ture videl in okusil. Pa naj zopet prevažajo revi od hiše do hiše in ju ponujajo in prosijo, da jih sprejmejo pod streho. Simoniči, o Simoniči! Trdemu kamenu bi se morale revi smiliti.

V pretgranih besedah razloži Ture Barici. Da županu nič ne dopove, ve.

(Dalje prihodnjic)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING
17330 Broadway Maple Heights
Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razplago vseh vrst perutnina. Se pripravamo:
ANDY HOCEVAR in SINOV
Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

A. GRDINA & SONS
POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHISTVOM
1053 EAST 62nd ST. HEnderson 1-2088
URADI V COLLINWOODU:
17002-10 LAKE SHORE BLVD. KEnmore 1-6300
15301 WATERLOO ROAD KEnmore 1-1235

MERCHANTS' ZNAMKE VAM PRIHRANIJO SE VEČ PRI BAILEY'S

Ontario na Prospect
Euclid na E. 101 St.
Detroit na Warren
Lake Shore na E. 228 St.

bailey's

ZA OČETOVSKI DAN
MOŠKE DRIP-DRY
OBLEKE IZ KORDA

"VREDNOST" \$19
PO 29.25
SENZACIONALNO
ZA SAMO

PRED MESECI

KO JE BIL ZASTOJ V TKALNICI, SMO KUPILI NA TI-SOČE BAL FINEGA KORD BLAGA, PRI KATEREM SMO DOBILI OGROMEN POPUST . . . GA NATO DALI ENEMU OD

NAJBOLJŠIH AMERIŠKIH

IZDELOVALCEV MOŠKIH OBLEK, DA NAPRAVI OBLEKE PO NASI ŽELJI.

MOŠKI ODDELEK: drugo nadstropje in v podružnicah
TELEFONSKA NAROČILA CH 1-3820

Za vaš pomembni dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospjele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. HE 1-0628
Cleveland 3, Ohio

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

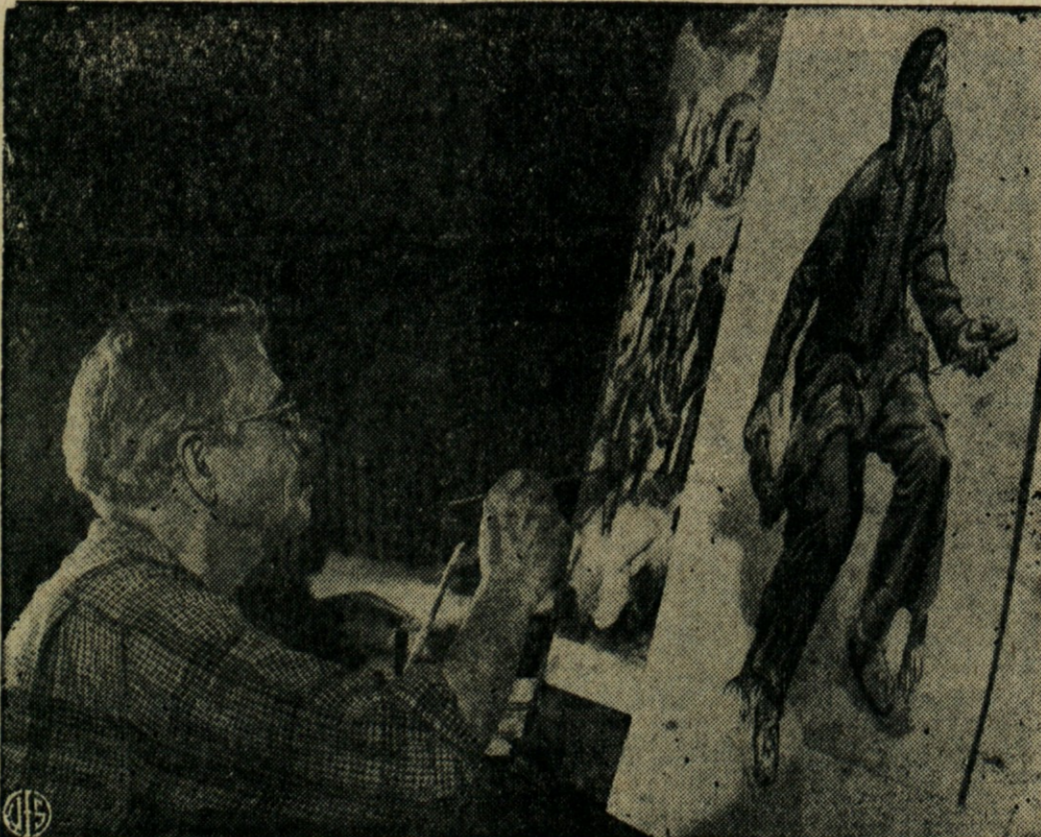
MEAT MARKET — 3607 N. Damen.
Established 33 years. Good going business. Call LAkeview 5-2000.
(120)

FRUIT STORE — Light grocery. Established business. Will train. — CApitol 7-1342. 2312 N. Milwaukee.
(121)

MEAT MARKET — Rent or sale. Fully equipped with cooler. Established 25 years. Good for partners. — 1501 N. Bosworth, Chicago, Ill. ARmitage 6-4599.
(121)

MICHIGAN REAL ESTATE FOR SALE

BEAUTIFUL SAUGATUCK ON LAKE MICHIGAN. Lovely, well built home, 5 rms., bath on 1st floor, also sun rm. and glassed-in porch. Located on large landscaped lot only 3 blocks from church, school, business & harbor. Priced for quick sale. — Shown by appointment. Write or phone Thos. W. Peck, 607 American Natl. Bank Bldg. Kalamazoo, Mich.
(121)

SLIKAR PRI DELU — Thomas Hart Benton, 70 let stari slikar, slika prizore iz indijanskega življenja, ki bodo povezani v veliko stensko sliko v Trumanovi spominski knjižnici v Independence, Mo.

RESNICNA PRIJATELJA — Veverička Rodney in nemški študent Werner Liebold, ki je prišel v Združene države študirat, sta resnična prijatelja. Veverica spremlja svojega gospodarja po vseh potih, največkrat v njegovem žepu. Werner študira na Atlantic Union College v South Lancaster, Mass.